

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/13244,Kobiety-na-zakrecie-19331989.html>
14.05.2024, 10:08

Kobiety „na zakręcie” 1933-1989

Kobiety „na zakręcie” 1933-1989, red. Ewa Chabros, Agnieszka Klarman, Wrocław 2014, 418 s. (seria: Kobiety historie odzyskane)

Publikacja została przygotowana w ramach projektu „Kobiety »na zakręcie« 1933/1939-1989”, który ma służyć odkryciu i pokazaniu roli kobiet w dziejach najnowszych Polski. Zakłada on również interdyscyplinarne poszerzenie horyzontu badań o dziedziny pokrewne historii: socjologię, kulturoznawstwo, prawo, etykę oraz psychologię społeczną.

Tytułowy „zakręt” można rozumieć na wiele sposobów. Metafora ta wydaje się trafnie oddawać klimat, nastrój, specyfikę lat 1933/1939-1989. To czas zakrętów historii i meandrów społeczno-kulturowych. Historia kobiet opowiadana jest przez pryzmat ich „zakrętów” życiowych. „Zakręt” to niebezpieczne miejsce na drodze, ale także moment, w którym zmieniamy kierunek oraz kąt widzenia. Moment skrętu to zagrożenie, niepokój, lecz i nadzieja. Zakręt to często również kryjówka, coś utajonego, podskórnego, poza oficjalnym nurtem historii, polityki i kultury.

Książka otwiera nową serię wydawniczą Oddziału IPN we Wrocławiu „Kobiet historie odzyskane”.

SPIS TREŚCI

Ewa Chabros, Agnieszka Klarman

Wstęp

Kobiety „na zakręcie” 1933-1989

CZĘŚĆ I

Formy i zakres współpracy kobiet z władzą komunistyczną

Tadeusz Rutkowski

Bojowniczką ofensywy ideologicznej. O roli kobiet w procesie stalinizacji humanistyki polskiej (1945-1956)

Natalia Jarska

Kobiety w PZPR 1948-1956. Paradoxy mobilizacji politycznej kobiet w stalinizmie

Agnieszka Stasiewicz

Działalność Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w latach 1945-1948 na Białostocczyźnie w świetle dokumentów PPR

Rafał Nowakowski

Kobiety we władzach miejskich Wrocławia i województwa wrocławskiego w latach 1954-1988-1990

Robert Klementowski

Słaba płeć w siłowym resorcie - perspektywy badawcze w świetle wybranych przypadków

Renata Szczepanik

Wizerunek funkcjonariuszek Służby Więziennej na łamach pism branżowych (1967-1970)

CZĘŚĆ II

Wojenne i powojenne doświadczenia kobiet

Anna Czocher

„Radź sam sobie” - ekonomiczna aktywność kobiet w czasie okupacji niemieckiej 1939-1945 na przykładzie Krakowa

Beata Kozaczyńska

Chlubne i mniej chlubne aspekty udziału kobiet w akcji ratowania dzieci wysiedlonych z Zamojszczyzny w dystrykcie warszawskim (1942-1943)

Joanna Hytrek-Hryciuk

„Kobiety z gruzów”. Niemki na Dolnym Śląsku 1945-1947. Zarys problematyki badawczej

Arnold Kłonczyński

W cieniu Ravensbrück. Polki w Szwecji w latach 1945-1950

Anna Nowakowska-Wierzchoś

„Związałyśmy się z siłami demokratycznymi w Polsce” - program polityczny i wizja roli kobiet w „nowej Polsce” Związku Kobiet Polskich im. Marii Konopnickiej we Francji 1944-1950

CZĘŚĆ III

Życie codzienne i przemiany społeczne

Katarzyna Florczyk

„Coraz więcej kobiet kroczy w pierwszej linii walki o plan”. Wizerunek przodownicy pracy okresu stalinowskiego na przykładzie robotnic zatrudnionych w Zakładach Przemysłu Metalowego im. Józefa Stalina w Poznaniu

Edyta Krężolek

Kobieta w mieście socjalistycznym – o mieszkankach Świdnika w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX w.

Magdalena Zapolska-Downar

Dwie idee emancypacji kobiet w zderzeniu z realnym socjalizmem. Casus łódzkich włókniarek

Aleksandra Szlagowska

Modele kobiecości i kontrola urodzeń w Polsce w latach 1945–1989

Iwona Demczyszak

Rola kobiety w katolickiej argumentacji społecznej w świetle dokumentów Kościoła powszechnego w Polsce w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX w. Zarys zagadnienia

Norbert Wójtowicz

Działalność Kół Gospodyń Wiejskich w latach 1957–1975 na wybranych przykładach z Dolnego Śląska

Emilia Świętochowska

Sytuacja społeczno-zawodowa kobiet w ostatniej dekadzie PRL na przykładzie województwa białostockiego

CZĘŚĆ IV

Kobieta w sztuce

Ksenia Stanicka-Brzezicka

Z resztek materiałów, wełny i papieru... Działalność kobiet na polu rzemiosł w III Rzeszy

Gabriela Nastalek-Żygadło

Kobieca perspektywa w polskim filmie dokumentalnym na przykładzie twórczości Krystyny Gryczelowskiej, Ireny Kamieńskiej i Danuty Halladin

Agnieszka Klarman

„Nowa kobieta” w polskiej prozie socrealistycznej (1949–1955)

Natalia Lemann

Cylinder z Pandorami – polska fantastyka socjologiczna a sytuacja kobiet u schyłku PRL.

Szkic rozrachunkowy

Ewa Chabros

O obecności kobiet w polskim graffiti 1939–1990. Pytania, problemy, wątpliwości

WYKAZ SKRÓTÓW

WYKAZ TABEL I FOTOGRAFII

BIBLIOGRAFIA

INDEKS OSOBOWY

Gdzie kupić publikacje: